

(mokykla)

_____ klasės (grupės) _____ specialybės mokinio (-ės)

(vardas ir pavardė)

MUZIKOLOGIJA

II egzamino dalis MUZIKOS ISTORIJOS TESTAS

Mokyklinio brandos egzamino užduotis
Pakartotinė sesija

2022 m. liepos 7 d.

Trukmė – 50 min.

NURODYMAI

- Muzikos istorijos testas sudarytas iš trijų užduočių. Muzikos kūrinių ištraukų skambėjimo tvarka nurodyta kiekvienoje užduotyje.
- Žvaigždute (*) pažymėti klausimai skirti kandidatams pagal muzikos teorijos pagrindinį branduolio dalyką. Kandidatams pagal atlikėjo raiškos ir garso režisūros pagrindinį branduolio dalyką jų atlikti nebūtina, tačiau teisingai atsakius į šiuos klausimus galima gauti papildomų taškų.
- Dviem žvaigždutėmis (**) pažymėti klausimai skiriami tik kandidatams pagal muzikos teorijos pagrindinį branduolio dalyką. Jie, atsakę į šiuos klausimus, gali gauti papildomų taškų. Kandidatų pagal atlikėjo raiškos ir garso režisūros pagrindinį branduolio dalyką egzamino darbuose atsakymai į šiuos klausimus nevertinami.
- Atlikdami užduotis su pateiktais atsakymų variantais, teisingus atsakymus žymėkite apveddami atitinkamas raides. Jeigu savo pasirinkimą keičiate, perbraukite ankstesnį ir aiškiai pažymėkite kitą pasirinktą atsakymą. Jeigu pažymėsite daugiau atsakymų, negu yra teisingų, už kiekvieną pažymėtą neteisingą atsakymą bus atimamas taškas.
- Visame teste už 50 proc. (ir daugiau) teisingai parašytų kompozitorių vardų ir pavardžių originalo kalba skiriamas vienas papildomas taškas.
- Visame teste už 50 proc. (ir daugiau) teisingai parašytų tikslių kūrinių pavadinimų ir papildomą informaciją skiriamas vienas papildomas taškas.
- Rašykite tik jums skirtose vietose, nerašykite vertintojų įrašams skirtose vietose. Atlikdami testą, galite naudotis pieštuku ir trintuku, tačiau galutinius atsakymus užrašykite **tik juodai rašančiu** tušinuku. **Vertinami tik tušinuku pažymėti ar parašyti atsakymai.**

VERTINIMAS

Taškų suma už muzikos istorijos testą	
--	--

Vertinimo komisijos pirmininkas _____
(parašas, vardas ir pavardė)

Vertintojai: (I) _____
(parašas, vardas ir pavardė)

(II) _____
(parašas, vardas ir pavardė)

1 užduotis

Susipažinkite su užduotimi (skiriama 1 minutė).

Netrukus skambės muzikos kūrinų fragmentai. Klausydamiesi jų atlikite užduotis. Muzika skambės po vieną kartą.

1.1. (*) Parašykite skambėjusių kūrinių kompozitorių vardus ir pavardes, kūrinių žanrus ir pavadinimus, įvardykite kiekvieno kūrinio epochą (Viduramžiai, Renesansas, Barokas, Klasicismas, Romantizmas) arba stilių (impresionizmas, ekspresionizmas, neoklasicizmas, sonorizmas, minimalizmas).

<i>Nr.</i>	<i>Kompozitoriaus vardas, pavardė</i>	<i>Kūrinio žanras</i>	<i>Kūrinio pavadinimas</i>	<i>Epocha / stilius</i>
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.*				
7.*				

20 taškų (+8*)

1.2.(*). Užpildykite lenteles. Kiekvienai sąvokai ir kūrinio pavadinimui priskirkite tinkamą epochą ir įrašykite ją žyminčią raidę.

- A Viduramžiai
- B Renesansas
- C Barokas
- D Klasicizmas
- E Romantizmas / XIX a.
- F XX a.

Sąvokos	
aleatorika	
grigališkasis choralas	
liutnia	
miuziklas	
* monotematizmas	
* šansona	
* zingšpylis	

Kūrinių pavadinimai	
„Fauno popietė“	
„Mėnesienos sonata“	
„Mesijas“	
„Popiežiaus Marcelio mišios“	
„Turangalila“	
„Vengriškoji rapsodija“	

10 taškų (+3*)			
----------------	--	--	--

1.3. Įvardykite 1.2 klausime nurodytų kūrinių kompozitorius.

„Fauno popietė“: _____

„Mėnesienos sonata“: _____

„Mesijas“: _____

„Popiežiaus Marcelio mišios“: _____

„Turangalila“: _____

„Vengriškoji rapsodija“: _____

6 taškai			
----------	--	--	--

1.4.* Pagal pateiktus apibūdinimus nustatykite kompozitoriaus vardą ir pavardę, kūrinio pavadinimą.

- A** Sukurti šią operą kompozitorių įkvėpė sudėtinga kelionė audringa jūra iš Rygos į Londoną. Operos libretas grindžiamas sena jūreivių pasakojama legenda. Operoje naudojami leitmotyvai, vienas jų – pasižymintis ryžtingomis kvartos ir kvintos intonacijomis – pradeda šios operos uvertiūrą.

Kompozitorius ir kūrinio pavadinimas:

- B** Ši penkių dalių simfonija F-dur savo džiugia, o kartais poetiška nuotaika labai išsiskiria iš kitų šio kompozitoriaus simfonijų. Visos dalys turi programinius pavadinimus. Kompozitorius muzikinėmis priemonėmis puikiai pamėgdžioja paukščių giesmes, o IV dalyje sukuria efektingą audros paveikslą.

Kompozitorius ir kūrinio pavadinimas:

- C** Tai vienas iš 24 šio kompozitoriaus preliudų fortepijonui, sukurtų XX a. pradžioje. Ryškus preliudo vaizdinys, užkoduotas kūrinio pavadinime, primena legendą. Kūrinyje persipina kelios temos. Viena jų sukelia varpų gausmo išpūdį, kita nuskamba kaip iškilmingas choralas. Kūrinys baigiamas ramų jūros bangavimą primenančiomis akordų figūracijomis.

Kompozitorius ir kūrinio pavadinimas:

<i>6 taškai*</i>			
------------------	--	--	--

<i>1 užduoties taškų suma (maks. 36(+17*))</i>			
--	--	--	--

2 užduotis

Atlikite užduotį. Ji nesiejama su skambančia muzika.

2.1. Pažymėkite kūrinius, kurie yra priskiriami vokaliniais arba fortepijoniniams ciklams. Prie pažymėtų kūrinių įrašykite jų autorius, nurodykite ciklo tipą (vokalinis arba fortepijoninis). Kompozitorių vardus ir pavardes nurodykite tik prie kūrinių, kurie priskiriami vokaliniais arba fortepijoniniams ciklams.

	<i>Kūrinio pavadinimas</i>	<i>Kompozitoriaus vardas, pavardė (rašyti tik prie kūrinių, kurie priskiriami vokaliniais arba fortepijoniniams ciklams)</i>	<i>Ciklo tipas (vokalinis arba fortepijoninis)</i>
A	„Cantus ad futurum“		
B	„Gera temperuotas klavyras“		
C	„Girių karalius“		
D	„Gražioji malūnininkė“		
E	„Karnavalas“		
F	„Nibelungo žiedas“		
G	„Parodos paveikslėliai“		
H	„Poeto meilė“		
I	„Pragiedrėjusi naktis“		
J	„Sakmių siuita“		

15 taškų			
----------	--	--	--

2.2.* Pažymėkite teiginius, tinkamus vokaliniais ir fortepijoniniams ciklams apibūdinti.

- A** dažniausiai sudarytas iš 1–2 dalių, kartais 3–4 dalių
- B** ciklo dalių skaičius įvairus, bet dažniausiai būna 4 ir daugiau dalių
- C** ciklo dalys savarankiškos, gali būti atliekamos atskirai
- D** ciklo dalys nesavarankiškos, atskirai neatliekamos
- E** ciklo dalys dažniausiai išplėtos, didelės apimties
- F** ciklo dalys dažniausiai nedidelės apimties, miniatiūros
- G** būdingas programiškumas
- H** nebūdingas programiškumas
- I** būdinga glaudus teminis ryšys tarp dalių ir (arba) bendra siužetinė linija
- J** būdinga ciklo dalių sąsajos su senoviniais šokiais
- K** kraštinėms ciklo dalims būdinga sonatos, rondo sonatos arba rondo forma
- L** atsirado XVIII a. viduryje
- M** atsirado XIX a. pradžioje
- N** atsirado XIX a. pabaigoje

6 taškai*			
-----------	--	--	--

2.3.* Pagal pateiktą apibūdinimą nustatykite muzikos žanrą.

- A** Šio žanro pavadinimas kilo iš prancūzų kalbos, tačiau nurodo iškilmingą šokį eiseną, kuris buvo paplitęs Lenkijos ir Lietuvos didikų dvaruose. Jam būdinga 3/4 metras, specifinės ritmo figūros. Šio žanro kūrinių yra sukūręs F. Chopinas, M. K. Oginskis.

Muzikos žanras: _____

- B** Religinio pobūdžio vokalinis daugiabalsis kūrinys, žinomas maždaug nuo XIII a. Šio žanro kūrinius dažniausiai atlieka choras *a cappella*. Kūrinio tema įprastai grindžiama grigališkojo choralo melodija. Būdinga sudėtinga polifoninė technika, už paprastą giesmę gerokai didesnė apimtis. Šio žanro kūrinių yra sukūrę G. P. da Palestrina, O. di Lasso, J. Naujalis, Š. Nakas.

Muzikos žanras: _____

2 taškai*			
-----------	--	--	--

2 užduoties taškų suma (maks. 15(+8*))			
---	--	--	--

3 užduotis

Susipažinkite su užduotimi (skiriama 1 minutė).

Netrukus skambės muzikos kūrinių fragmentai. Klausydamiesi jų atlikite užduotis. Muzika skambės po vieną kartą.

3.1. (*) Parašykite skambėjusių kūrinių kompozitorių vardus ir pavardes, kūrinių arba ciklų pavadinimus. Nurodykite kūrinio dalies pavadinimą arba numerį.

Nr.	Kompozitoriaus vardas, pavardė	Kūrinio / ciklo pavadinimas	Dalies pavadinimas / numeris
1.			
2.			
3.			
4.*			

9 taškai (+3*)			
----------------	--	--	--

3.2.* Citatoje rašoma apie lietuvių kompozitoriaus instrumentinį kūrinį. Nurodykite kompozitoriaus vardą ir pavardę, kūrinio ir jo dalių pavadinimus, atlikėjų sudėtį.

„Tai simfonija koncertas, sukurtas 1975 metais kaip dedikacija M. K. Čiurlioniui [...] Kūrinyje panaudoti kai kurie M. K. Čiurlionio fortepijoninių pjesių motyvai. Visos trys koncerto dalys turi programinius pavadinimus [...] Kūrinio vientisumą lemia originali ritmo sistema, konsonansinį harmonijos koloritą – kompozitoriaus sugalvotos diatoninės dermės akordika.“

Rima Mikėnaitė

Kompozitoriaus vardas ir pavardė: _____

Kūrinio pavadinimas ir atlikėjų sudėtis: _____

Kūrinio dalių pavadinimai: _____

6 taškai*			
-----------	--	--	--

3.3.** Tekste rašoma apie lietuvių kompozitorių ir jo kūrybą. Įrašykite tinkamus praleistus žodžius.

Savo 70-ąjį jubiliejų 2022 m. švenčia kompozitorius, radijo laidų vedėjas, vienas iš minimalistinės muzikos pradininkų Lietuvoje _____
(vardas ir pavardė)

Kadaise pasipiktinimą sukėlęs jo valandos trukmės „Trio“ (1982) trims melodiniam instrumentams liudija tiesioginę amerikietiško minimalizmo įtaką. Viena žymiausių šio kūrėjo kompozicijų, sukurtų 8-ojo dešimtmečio pabaigoje, yra _____
(kūrinio pavadinimas)

Pagal Antano A. Jonyno eiles parašytas kūrinys yra skirtas _____
(kūrinio atlikėjų sudėtis)

Kūrinyje panaudota naujoviška technologija veikia kaip nuolatinį aidą ir muzikinius kanonus kurianti mašina.

Vėliau kompozitorius susidomėjo ** _____ technika, kai savaip
(kompozicinės technikos pavadinimas)

perdirbamas kito kompozitoriaus kūrinys. Pasitelkus šią techniką buvo sukurti tokie kūriniai kaip ** _____ (1988) keturiems smuikams, „Lacrimosa“ (1994)
(kūrinio pavadinimas)

chorui, „Bruckner-Gemälde“ (1997) orkestrui.

Lygiai prieš 20 metų kompozitorius sukūrė savo pirmąjį ** _____
(kūrinio žanras)

„Acid City“ (2002), o vėliau ir antrąjį – ** _____ (2017), sukurtą
(kūrinio pavadinimas)

pagal to paties pavadinimo Franzo Kafkos romaną. Šiuose kūrinuose elektroninės šokių muzikos stilius pritaikomas simfoniniam orkestrui.

3 taškai* (+4**)			
------------------	--	--	--

3.4.* Pažymėkite kompozitorius, kurie priskiriami minimalizmo kryptčiai.

A L. Berio	E O. Narbutaitė
B G. Gershwin	F S. Reich
C P. Glass	G M. Urbaitis
D A. Martinaitis	

3 taškai*			
-----------	--	--	--

3.5.** Tekste rašoma apie žymų lietuvių muzikos veikėją ir jo veiklą. Įrašykite tinkamus praleistus žodžius.

Pernai išleista 1942 m. gimusio lietuvių dirigento, muzikologo, Lietuvos nacionalinės premijos laureato _____ atsiminimų knyga „Užrašai iš Rokantiškių“
(*vardas ir pavardė*)

(sud. R. Murauskaitė). 1965 m. šis muzikas įkūrė styginių kvartetą, vėliau pavadintą Vilniaus kvartetu, jame beveik 30 metų griežė _____.
(*styginis instrumentas*)

jis subūrė dar vieną žinomą kolektyvą – _____
(*orkestro pavadinimas*)

orkestrą, kurio meno vadovu ir dirigentu buvo iki 2018 metų. Jam vadovaujant, orkestras daug dėmesio skyrė lietuvių kompozitorių muzikai, yra atlikęs ir įrašęs daugelio jų kūrinius styginių orkestrui, tarp jų – _____ (Simfonija Nr. 2 „Stalaktitai“,
(*vardas ir pavardė*)

„Veiksmazodžių siuita“), _____ („Jeruzalės vartai“,
(*vardas ir pavardė*)

„Žanos d’Ark aistra“, „Metai“), _____ („I like F. Schubert“,
(*vardas ir pavardė*)

„I like H. Berlioz“).

6 taškai**			
------------	--	--	--

3 užduoties taškų suma (maks. 9(+15*)(+10**))			
---	--	--	--

VERTINIMAS

Muzikos istorijos testas	Maksimalus taškų skaičius	Vertintojų skirti taškai		
		I	II	III
1 užduotis	36(+17*)			
2 užduotis	15(+8*)			
3 užduotis	9(+15*)(+10**)			
Papildomi taškai už kompozitorių vardus ir pavardes originalo kalba	1			
Papildomi taškai už tikslius kūrinių pavadinimus	1			
Taškų suma	60(+40*)(+10**) (+2)			